

De koorklas van meester Sanders

Het was oorlogstijd, 1943. Iedere vorm van jeugdbeweging was verboden, maar meester Arnold Sanders van de R.K. jongensschool Asten had toch een manier gevonden om de jeugd uit het dorp bezig te houden: hij leidde een jongenskoortje dat na schooltijd bij elkaar kwam om te repeteren. Zijn koortje zong meestal Gregoriaanse gezangen en werkte mee aan gezongen missen en uitvoeringen van andere kerkelijke diensten.

door Annelies van der Woude

Het merendeel van de jongens op de foto leeft niet meer. Zes van hen zijn nog in leven, onder wie inzender Jan Verdijseldonck (83) en dorpsgenoot Fried Meeuws (85). De twee jongens waren klasgenoten, niet meer dan dat. Ze sloegen andere wegen in, maar zijn elkaar nooit uit het oog verloren. Terugblikkend vertonen hun levens opmerkelijk veel raakvlakken.

De twee herinneren zich hun kindertijd als een tijd van schaarste en armoede, maar ook als een tijd van volop buitenspeel, voetballen en – na de oorlog – mooie jaren bij de jeugdbeweging, later het jongensgilde. Op de foto waren Jan en Fried 12 en 13 jaar. Na de zomer van 1944 zouden ze de school verlaten en ieder een andere richting opgaan. Jan wilde naar de HBS in Helmond, maar vanwege de toen gevaarlijke route langs het kanaal ging hij naar de fraterschool in Deurne. Bij Verdijseldonck thuis hadden ze een wielersaak en het was de bedoeling dat Jan de zaak zou overnemen. „Maar werken bij mijn vader viel een beetje tegen. Dus mijn vader zei: ‘het is beter dat je een vak leert of gaat studeren.’” En zo kwam het dat Jan naar de HTS ging, in Eindhoven. Iedere dag stapte hij om 7.00 uur op de fiets en fietste 25 kilometer naar Eindhoven. Om 17.00 uur reed hij weer terug naar huis. 's Avonds studeerde hij. „Maar ik ben ook wel eens boven mijn boeken in slaap gesukkeld.”

Iedereen fietste in die tijd. Zo ook Fried. „En ik had er soms schoon genoeg van, zeker in de winter als het vroer en glad was.

IN DE KLAS

Klasgenoten delen veel, maar er komt een dag dat ieder zijns weegs gaat. Het ED belicht deze week zes klassen van vroeger, en gaat op zoek naar de verhalen

$36 + 18 = 54$ $9 \times 2 = 18$
 $10 - 56 = 14$ $39 + 55 = 94$ $7 \times 4 = 28$
 $6 : 4 = 1,5$ $62 - 16 = 46$

Maar slechter ben ik er niet van geworden.” Hij mocht op zijn 14e naar de ambachtsschool in Deurne waar hij koos voor het schildersvak. Hij kon in de leer bij de firma Berkens en leerde 's avonds door voor meester-schilder. Voor dat diploma moest hij zes jaar lang twee keer per week naar de avondschool in Helmond. Op een gegeven moment zei z'n baas: „Niet dat ik u moet ben, maar ge moet er bij ander gaan werken. Daar leerde van”. En zo kwam Fried terecht bij Klokengietij Eijssbouts.

Net als Jan, die de firma Eijssbouts na twee jaar voor gezien hield. Hij had moeite met de bedrijfs-cultuur die hij als 'bekrompen' ervoer. Jans kijk op mensen was een stuk ruimer geworden als gevolg van zijn opleiding tot radar-officier, na de HTS. Door die opleiding tijdens zijn diensttijd werd hij minder gevoelig voor autoriteiten. „De hoogste officieren, met wie we aan het einde van de dag vaak een borreltje dronken, waren gewoon mensen die zich

• Het koorklasje van meester Sanders in 1942. Op de eerste rij uiterst links zit Jan Verdijseldonck, op de achterste rij in het midden staat Fried Meeuws.

niet beter of meer dan de rest voelden. Het ging er heel gemakkelijk aan toe. Dat besef heb ik mijn hele leven meegenomen.”

Fried bleef ook niet lang bij Eijssbouts. Na vier jaar zei hij maar al te graag 'ja' toen de broer van zijn eerste baas hem weer vroeg bij Berkens te komen werken. „Zes weken mocht ik op proef komen, daarna zouden we wel verder kijken.” Grijnzend: „Na 25 jaar zat ik nog steeds in mijn proeftijd.”

In de kerk

Jan trouwde in 1959 met zijn buurmeisje, Anny Strik. In hetzelfde jaar trouwde Fried met Corry van Otterdijk, een meisje uit Someren dat als dienstbode werkzaam was bij Eijssbouts. Jan

kreeg werk bij Philips en verhuisde met zijn vrouw naar Eindhoven. Samen kregen ze vier kinderen. Fried en Corry betrokken een huis in Asten en kregen samen drie dochters. Friedje, zoals hij genoemd werd, was altijd actief. Hoewel hij met 48 jaar wegens grote gezondheidsrisico's werd afgekeurd voor het schildersvak, vond hij weer betaald werk als gids bij het Beiaard- en Natuurmuseum. Dat bleef hij doen tot zijn 60e, toen mocht hij met pensioen.

• • •

Meester Arnold Sanders van de R.K. jongensschool Asten had toch een manier gevonden om de jeugd uit het dorp bezig te houden

Vanaf zijn 14e speelde hij toneel. Eerst bij de Jonge Wacht, later bij toneelvereniging Kabta en het openluchttheater. De afgelopen 21 jaar was hij regisseur bij toneelgroep Scarabee. „Maar de leden zijn te oud geworden, dus we stoppen er nu mee.” Ook was hij een groot deel van zijn leven actief bij carnavalsvereniging de Klot, de Bolhoeden en de vrijwillige brandweer. Tot hun 75e zongen Fried en zijn vrouw bij het algemeen gemengd koor Puur Sangh. En nu zingen ze samen in het kerkkoor.

In 2004 kreeg Fried een kninklijke onderscheiding voor al zijn verdiensten. En Jan, die weer in Asten ging wonen, kreeg ook een lintje, in 2011. Hij zei altijd: „Als ik gepensioneerd ben, wil ik terug naar Asten.” En zo geschied-

de. „Ik zou met mijn 60e met pensioen gaan, maar als gevolg van Centurion werd dat een halfjaar eerder. Ik ben toen vrijwilligerswerk gaan doen, eerst als natuurgids in het Beiaard- en Natuurmuseum, later bij de VVV, de avondenwaken en het seniorenweb. Voor al dat vrijwilligerswerk heb ik in 2011 een aai over de bol gekregen, dat was wel een grote verrassing. Daarna ben ik ook gestopt met vrijwilligerswerk, want ik wilde ook wel eens gaan fietsen met mijn vrouw. Vaak had ik daar geen tijd voor. En nu is al mijn tijd vrije tijd.”

In de kerk komen ze elkaar nog wel eens tegen, Jan en Fried. De liedjes die ze leerden van meester Sanders, zingen ze niet meer. Maar het plezier in zingen zijn ze nooit verleerd.